

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«14» февраль, 2024 ел

КАРАР

№ 81

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы территориясендә ирекле халык дружиналары эшчәнлеген оештыру турында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенен "Жәмәгать тәртибен саклауда гражданның катнашуы турында" 02.04.2014 номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен саклауда гражданның катнашуы турында" 2015 елның 16 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы башкарма комитеты карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы территориясендә ихтыярый халык дружиналары эшчәнлеге турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында халык дружиналары эшчәнлеген координацияләү буенча район штабы турындагы Нигезләмәне расларга (2 нче кушымта).
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы рәсми сайтында [http:// www.-pestreci.tatarstan.ru](http://www.-pestreci.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга (халыкка житкергә).
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенәң беренче урынбасары А.Д. Сабитовка йөкләргә.

Питрәч муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

А. Д. Сабитов

В.И.Никитин

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПИТРӘЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ИРЕКЛЕ ХАЛЫК ДРУЖИНАЛАРЫ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы территориясендә Питрәч муниципаль районы ирекле халык дружиналары эшчәнлеге турындагы әлеге нигезләмә "гражданның жәмәгать тәртибен саклауда катнашуы турында" 2014 елның 2 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон, 2015 елның 16 гыйнварындагы 4-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Питрәч муниципаль районы территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны ныгыту максатларында эшләнә. Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен саклауда гражданның катнашуы".

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Бу положениедә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- 1) гражданның жәмәгать тәртибен саклауда катнашуы гражданның Эчке эшләр органнарына (полиция) һәм башка хокук саклау органнарына кешенең тормышын, сәламәтлеген, намусын һәм дәрәжәсен, милкен, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрен жәмәгать урыннарында кылынган жинаятьчел һәм башка хокуксыз һөжүмнәрдән саклау максатларында ярдәм күрсәтү;
- 2) хәбәрсез югалган кешеләрне эзләүдә гражданның катнашуы, гражданның Эчке эшләр органнарына (полиция) һәм башка хокук саклау органнарына хәбәрсез югалган, тормышларына һәм сәламәтлекләренә куркыныч янаган яки аларга карата законсыз гамәлләр кылынырга мөмкин булган кешеләрне эзләүдә ярдәм күрсәтүе;
- 3) штаттан тыш полиция хезмәткәре-полиция тарафыннан штаттан тыш хезмәттәшлеккә ризалыгы белән җәлеп ителгән Россия Федерациясе гражданы;
- 4) хокук саклау юнәлешендәге ижтимагый берләшмә жәмәгать тәртибен саклауда катнашу өчен гражданның инициативасы буенча оештырылган эгъзалыгы булмаган ижтимагый берләшмә;
- 5) халык дружинасы эгъзалыкка нигезләнгән ижтимагый берләшмә, Эчке эшләр органнары (полиция) һәм башка хокук саклау органнары, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлектә жәмәгать тәртибен саклауда катнаша;
- 6) халык дружиннигы Россия Федерациясе гражданы, халык дружинасы эгъзасы булып тора һәм аның составында жәмәгать тәртибен саклауда катнаша;
- 7) ТРда халык дружиналары һәм хокук саклау юнәлешендәге ижтимагый берләшмәләр реестры (алга таба шулай ук төбәк реестры) Татарстан Республикасы территориясендә төзелгән халык дружиналары һәм хокук саклау юнәлешендәге ижтимагый берләшмәләр турында мәгълүматны үз эченә алган мәгълүмати ресурс.

2. Халык дружиналарын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру

1. Ирекле халык дружиналары жәмәгать тәртибен тәэмин итүдә катнашу өчен оештырылган Россия Федерациясе гражданны инициативасы буенча төзелә.

2. Халык дружинасы төзелергә мөмкин булган территория чикләре Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы тарафыннан билгеләнә. Шул ук вакытта бер территориядә, кагыйдә буларак, бер генә халык дружинасы булдырыла ала.

3. Халык дружиналары жәмәгать тәртибен саклауда аларны төбәк реестрына кертеп алу соң гына катнаша ала.

4. Халык дружиналары "гражданнының жәмәгать тәртибен саклауда катнашуы турында" 2014 елның 2 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар һәм аларга ярашлы рәвештә кабул ителгән Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә эш итә.

5. Халык дружиналары үз алдында торган бурычларны Россия Федерациясе субъектының дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, эчке эшләр органнары (полиция) һәм башка хокук саклау органнары белән үзара хезмәттәшлектә хәл итә.

6. Халык дружиналары эшчәнлегенә төп юнәлешләре булып:

1) Эчке эшләр органнарына (полиция) һәм башка хокук саклау органнарына жәмәгать тәртибен саклауда ярдәм итү;

2) халык дружинасы оештырылган территориядә хокук бозуларны кисәтүдә һәм туктатуда катнашу;

3) Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда жәмәгать тәртибен саклауда катнашу;

4) хокукый белем тарату, жәмәгать урыннарында үз-үзенә тоту нормаларын аңлату.

3. Халык дружиналары эшчәнлегенә житәкчелек итү

1. Халык дружиналары эшчәнлегенә житәкчелекне Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы Питрәч районы буенча Россия Эчке эшләр министрлыгы белән килешү буенча халык дружиналары әгъзалары тарафыннан сайланган халык дружиналары командирлары башкара.

2. Халык дружиналары эшчәнлегенә үзара хезмәттәшлек итү һәм координацияләү максатларында Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан координацияләү органнары (штаблар) булдырылырга мөмкин, аларның төзелеше һәм эшчәнлегенә тәртибе Россия Федерациясе субъектлары законнары белән билгеләнә.

4. Халык дружиналарына кабул итү тәртибе һәм алардан чыгарулар

1. Халык дружиналарына үз теләкләре белән унсигез яшкә житкән, эшлекле һәм шәхси сыйфатлары буенча халык дружиначылары бурычларын үти алган Россия Федерациясе гражданны кабул ителә.

2. Халык дружиналарына гражданны кабул ителә алмый:

- 1) төшерелмәгән яки түләnmәгән хөкем ителүләре булган;
- 2) аларга карата жинаять эше кузгатыла;
- 3) элек ниятләп жинаятьләр өчен хөкем ителгәннәр;
- 4) "жинаять юлы белән алынган керемнәрне легальләштерүгә (юуга) каршы тору һәм терроризмны финанслау турында" 2001 елның 7 августындагы 115-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Экстремистик эшчәнлеккә яки терроризмга катнашы турында мәгълүматлар булган оешмалар һәм физик затлар исемлегенә кертелгән;
- 5) аларга карата законлы көченә кергән суд карары белән аларның гамәлләрендә экстремистик эшчәнлек билгеләре барлыгы ачыкланган;
- 6) психик тайпылышлар, наркомания яки алкогольизм белән авыручылар;
- 7) законлы көченә кергән суд карары буенча эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылган;
- 8) халык дружинасына кабул итү көненә кадәр ел дәвамында күп тапкырлар административ хокук бозулар өчен суд тәртибендә административ жәзага тартылганнар;
- 9) чит ил гражданнылыгы (гражданнылыгы) булганнар.

3. Халык дружиначылары халык дружиналарынан түбәндәге очракларда чыгарылырга мөмкин:

- 1) халык дружиннигының шәхси белдерүе нигезендә;
- 2) әлеге бүлекнең 2 пунктында күрсәтелгән шартлар килеп чыкканда;
- 3) жәмәгать тәртибен саклауда, гражданнының, ижтимагый берләшмәләреннән, дини һәм башка оешмаларның хокукларын һәм ирекләрен бозуга китергән хокуксыз гамәлләр яки эшсезлекләр кылуда катнашкан халык дружиначысы;
- 4) халык дружиначысының халык дружинасы уставы таләпләрен күп тапкырлар үтәмәве яки аның эшчәнлегендә катнашудан үз-үзен читләштерүе белән бәйле;
- 5) Россия Федерациясе гражданнылыгы туктатылу сәбәпле.

5. Халык дружиначыларын эзерләү

Халык дружиначылары халык дружиналары эшчәнлегеннән төп юнәлешләре буенча, физик көч куллану белән бәйле шартлардагы гамәлләргә, Эчке эшләр өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан расланган тәртиптә беренче ярдәм күрсәтүгә эзерлек үтәлә.

6. Халык дружиначыларының таныклыгы һәм формалы киёмнәре

1. Халык дружиначылары жәмәгать тәртибен саклауда катнашканда халык дружиначысының формалы киём һәм (яки) култык бәйләме рәвешендәге аерым символикасын куллануырга һәм үзләре белән "Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен саклауда гражданнының катнашуы турында" ТР Законының 2 һәм 4 нче кушымталары нигезендә билгеләнгән үрнәктәге халык дружиначысының таныклыгын алырга тиеш.

2. "Татарстан Республикасында гражданнарның жәмәгать тәртибен саклауда катнашуы турында" 2015 елның 16 гыйнварындагы 4-ЗРТ номерлы ТР Законына 3 нче кушымтада халык дружиннигы таныклыгын биру тәртибе билгеләнгән.

3. Халык дружиннигының формалы киёмнәре тышкы билгеләре буенча унификацияләнгән өске киём элементы булып тора, ул жәмәгать тәртибен саклау чараларында катнашканда халык дружиннигы кию өчен билгеләнгән.

4. Формалы киём һәм (яки) беләзек бәйләме халык дружинасына дежурлыкка кәргәндә халык дружинасы командиры тарафыннан бирелә.

5. Халык дружинасында әгъзалык туктатылганда яки таныклыкның гамәлдә булу вакыты тәмамлангач, ул халык дружиналары командирына тапшырылырга тиеш.

7. Халык дружиначыларының хокуклары

1. Халык дружиначылары жәмәгать тәртибен саклауда катнашканда:

1) гражданнардан һәм вазифаи затлардан хокуксыз гамәлләрне туктатуны таләп итәргә;

2) вакыйга урынын саклау, шулай ук хокук бозуның матди дәлилләрен саклау һәм аларны полиция хезмәткәрләренә тапшыру буенча чаралар күрергә;

3) полициягә 2011 елның 7 февралендәге 3-ФЗ номерлы Федераль закон белән йөкләнгән жәмәгать тәртибен саклау өлкәсендәге бурычларны үтәгәндә ярдәм күрсәтергә;

4) 2014 елның 2 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда һәм тәртиптә физик көч куллану.

5) 02.04.2014 елгы 44-ФЗ номерлы Федераль закон, шулай ук башка федераль законнарда каралган башка хокукларны гамәлгә ашырырга.

2. Халык дружиначылары, әгәр аларның тормышлары һәм сәламәтлекләре куркыныч астында булырга мөмкин дип уйларга нигез житәрлек булса, үзләренә йөкләнгән бурычларны үтәүдән баш тартырга хокуклы.

8. Халык дружиначыларының бурычлары

1. Халык дружиначылары жәмәгать тәртибен саклауда катнашканда:

1) жәмәгать тәртибен саклау өлкәсендә закон чыгару һәм башка норматив хокукый актларның таләпләрен белү һәм үтәү;

2) халык дружинасын жыю игълан ителгәндә, жыю урынына билгеләнгән тәртиптә килергә;

3) гражданнарның, ижтимагый берләшмәләренң, дини һәм башка оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен саклау;

4) хокук бозуларны кисәтү һәм кисәтү буенча чаралар күрергә;

5) Россия Федерациясе законнарына каршы килмәгән Эчке эшләр органнары (полиция) һәм башка хокук саклау органнары вәкаләтле хезмәткәрләренң таләпләрен үтәргә;

6) бәхетсезлек очраклары, жәрәхәтләр, агуланулар һәм аларның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырган башка шартлар һәм авырулар, тиешле әзерлек һәм (яки) күнекмәләр булганда гражданнарга беренче ярдәм күрсәтү;

7) законсыз гамәлне туктатуны таләп иткән гражданнарга билгеләнгән үрнәктәге

таныйклыкны үзлөре белән алып барырга һәм күрсәтергә.

2. Халык дружиначылары, оешма житәкчесе ризалыгы белән, эш яки уку вакытында жәмәгать тәртибен саклауда катнаша ала.

9. Халык дружиначыларының физик көч куллануының гомуми шартлары һәм чикләре

1. Халык дружиначылары жәмәгать тәртибен саклауда катнашып, кирәкле оборона яки Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән чикләрдә аларга яки башка кешеләргә турыдан-туры янаган куркынычны бетерү өчен физик көч куллана ала.

2. Физик көч кулланыр алдыннан халык дружиннигы аның кулланылышы күздә тотылган кешегә ул халык дружиннигы булуын әйтергә, үз нияте турында кисәтергә һәм әлеге кешегә халык дружиннигының яки башка кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырган гамәлләрне туктату өчен мөмкинлек бирергә тиеш.

3. Халык дружиннигы, әгәр аны кулланды таткарлык гражданның яки халык дружиннигының тормышына һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудырса яки башка авыр нәтижеләргә китерергә мөмкин булса, физик көч куллану нияте турында кисәтмәскә хокуклы.

4. Халык дружиннигы физик көч кулланганда, физик көч, алар күрсәткән каршылыкның характеры һәм көче кулланылган кешеләрнең барлыкка килгән шартларын, характерын һәм куркыныч дәрәжәсен исәпкә алып эш итә.

5. Халык дружиннигы физик көч куллану нәтижәсендә тән жәрәхәتلәре алган гражданды беренче ярдәм күрсәтергә, шулай ук кирәк булганда аңа мөмкин кадәр кыска вакыт эчендә медицина ярдәме күрсәтүне тәмин итү буенча чаралар күрергә тиеш.

6. Гражданның сәламәтлегенә зыян китергән физик көч куллану турында халык дружиначысы халык дружинасы командирына кичекмәстән хәбәр итәргә тиеш, ул аны кулланганнан соң өч сәгатътән дә соңга калмыйча бу хакта Эчке эшләр өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органының тиешле территориаль органына хәбәр итә.

7. Халык дружиначыларына жәмәгать тәртибен саклауда катнашканда, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, шулай ук йөкләлек билгеләре булган хатын-кызларга, инвалидлык билгеләре булган затларга, балигы булмаганнарда, аларның яше ачык яки билгеле булганда, күрсәтелгән затларның Кораллы яки төркөмләп һөжүм итү очракларыннан тыш, хокук бозуларны кисәтү өчен физик көч куллану тыела.

10. Халык дружиначыларының жаваплылыгы

1. Хокуксыз гамәлләр өчен халык дружиначылары Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән жаваплылыкны үз өстенә ала.

2. Халык дружиначыларының гражданның, ижтимагый берләшмәләрнең, дини һәм башка оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен бозучы гамәлләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән тәртиптә шикәять ителергә мөмкин.

11. Халык дружиналары эшчәнлеген матди-техник тәмин итү

1. Халык дружиналары эшчәнлеген матди-техник тәмин итү ирәкле иганәләр,

шулай ук Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган башка акчалар хисабына башкарыла.

2. Жирле үзидарә органнары халык дружиналары эшчәнлеген матди-техник тәэмин итүне финанслауга акча бүлеп бирә ала, халык дружиналарына аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналар, техник һәм башка матди чаралар бирә ала.

12. Халык дружиналарының Эчке эшләр органнары (полиция) һәм башка хокук саклау органнары белән үзара хезмәттәшлеге

1. Халык дружиналарының эш планнары, жәмәгать тәртибен саклау чараларын үткөрү урыны һәм вакыты, жәмәгать тәртибен саклауда катнашырга жәлеп ителә торган халык дружиначыларының саны Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы жирле үзидарә органнары, Россия Эчке эшләр министрлыгының Питрәч районы һәм башка хокук саклау органнары белән килештерелергә тиеш.

2. Халык дружиналарының Эчке эшләр органнары (полиция) һәм башка хокук саклау органнары белән үзара эшчәнлеге тәртибе халык дружиналарының, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитетының, Россия Эчке эшләр министрлыгының Питрәч районы буенча ОМВД һәм башка хокук саклау органнарының уртак карары белән билгеләнә.

13. Материальное стимулирование, льготы и компенсации народных дружинников

1. Жирле үзидарә органнары бюджет акчалары хисабына халык дружиначыларының эшчәнлеген матди стимуллаштыра ала.

2. Жирле үзидарә органнары халык дружиначыларына халык дружиначысы вазифаларын башкарганда муниципаль берәмлек территориясе чикләрендә шәһәр, шәһәр яны һәм жирле жәмәгать транспортының барлык төрлөрәнә (таксидан тыш) юл йөрү билетлары бирә ала.

3. Халык дружиначыларына эш урыннары буенча ел саен өстәмә ял бирелә, хезмәт хақы ун календарь көнгә кадәр саклана.

4. Халык дружиначыларына жинаятьләрне ачуда һәм аларны кылган кешеләрне тоткарлауда ярдәм иткән өчен бүлөк түләнә ала.

5. Жирле үзидарә органнары халык дружиначыларын Эчке эшләр органнары (полиция) яки башка хокук саклау органнары тарафыннан жәмәгать тәртибен саклау чараларында катнашу чорына шәхси иминиятләштерә, халык дружиначылары өчен өстәмә ташламалар һәм компенсацияләр, халык дружиначысы һәлак булган очракта халык дружиначыларының гаилә әгъзаларын хокукый һәм социаль яклау гарантияләре билгели ала Эчке эшләр органнары (полиция) яки башка хокук саклау органнары тарафыннан жәмәгать тәртибен саклау буенча үткәрелгән чаралар, шулай ук аларның матди кызыксынуының һәм социаль яклауның Россия Федерациясе законнарына каршы килмәгән башка формаларын куллану.

6. Жирле үзидарә органнары тарафыннан халык дружиначыларына ташламалар һәм компенсацияләр бирү тәртибе Россия Федерациясе субъектлары законнары белән билгеләнә.

14. Дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның бүләкләү чаралары

1. Халык дружиначылары жәмәгать тәртибен саклауда һәм хокук бозуларга каршы көрәштә актив катнашкан өчен жирле үзидарә органнары тарафыннан:

- рәхмәт белдерү;

- акчалата премия бирү;

- кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;

- Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының мактау грамоталары, жирле үзидарә органнарының мактау грамоталары белән бүләкләү.

2. Үзләренә ижтимагый бурычларын үтәүдә аерым казанышлары һәм шул ук вакытта күрсәткән батырлыклары һәм батырлыклары өчен жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның Россия Федерациясенең дәүләт бүләкләренә һәм Татарстан Республикасының дәүләт бүләкләренә закон нигезендә тәкъдим ителергә мөмкин.

3. Бүләкләү чаралары жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле бюджетлардан, физик һәм юридик затларның ирекле иганәләреннән һәм закон тарафыннан тыелмаган башка чыганақлардан кулланыла.

15. Халык дружиналары эшчәнлеген күзәтү һәм контрольдә тоту

1. Халык дружиналарының законнары үтәвен күзәтүне Россия Федерациясе Прокуратурасы 1992 елның 17 гыйнварындагы 2202-І номерлы Федераль законга ярашлы рәвештә Россия Федерациясе прокуратурасы башкара.

2. Халык дружиналары юридик зат хокукларын алган очракта, аларның эшчәнлегенә устав максатларына туры килүен контрольдә тотуны жәмәгать берләшмәләрен дәүләт теркәве турында Карар кабул итүче орган 1995 елның 19 маендагы 82-ФЗ номерлы "жәмәгать берләшмәләре турында"гы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Халык дружиналары эшчәнлеген контрольдә тоту Россия Федерациясе законнарына ярашлы рәвештә эчке эшләр өлкәсендә башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан башкарыла.

16. Халык дружиначыларын хокукый яклау гарантияләре

1. Халык дружиначылары халык дружиначысы вазифаларын башкарганда дәүләт яклавында торалар. Аларның законсыз гамәлләрне туктату турындагы законлы таләпләре барлык гражданның һәм вазифаи затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.

2. Беркем дә халык дружиначыларын 2014 елның 2 апрелендәге 44 номерлы Федераль закон белән йөкләнмәгән бурычларын үтәргә мәжбүр итәргә хокукы түгел. Россия Федерациясе законнарына каршы килгән күрсәтмәләр алганда, халык дружиначылары 02.04.2014 елгы 44 нче Федераль закон һәм башка федераль законнар, норматив-хокукый актлар белән житәкчелек итәргә тиеш.

3. Халык дружиннигының жәмәгать тәртибен саклауда катнашулары белән бәйле рәвештә законлы нигездә гамәлгә ашырыла торган эшчәнлегенә комачаулау яки аларның законсыз гамәлләрне туктату турындагы законлы таләпләрен үтәмәү Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка китерә.

**Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында халык дружиналары
эшчәнлеген координацияләү буенча район штабы турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында халык дружиналары эшчәнлеген координацияләү буенча район штабы (алга таба - район штабы) - Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы территориясендә халык дружиналары эшчәнлеген координацияләү һәм аларның Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында жирле үзидарә органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте башкарма органнарының территориаль органнары, эчке эшләр органнары (полиция) һәм башка хокук саклау органнары белән үзара хезмәттәшлеге максатларында оештырылган даими эшләрүче коллегиаль орган.

1.2. Район штабын Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты төзи.

1.3. Үз эшчәнлегендә район штабы Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы жирле үзидарә органнары уставлары, башка муниципаль хокукый актлар, шулай ук әлеге Нигезләмә белән җитәкчелек итә.

2. Район штабының төп бурычлары

2.1. Район штабының төп бурычлары булып:

а) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы халык дружиналары эшчәнлеге турында мәгълүматны гомумиләштерү һәм анализлау, аерым халык дружиналары эшчәнлегенә уңай тәҗрибәсен тарату, Татарстан Республикасында үткәрелә торган укуту семинарларында халык дружиналары командирларының катнашуын оештыру;

б) дөүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм хокук саклау юнәлешендәге иҗтимагый берләшмәләргә җәмәгать тәртибен саклау мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертү.

3. Район штабының төп функцияләре

3.1. Район штабының төп функцияләре булып:

а) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы халык дружиналары эшчәнлеген координацияләү, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы составына керүче авыл җирлекләре халык дружиналарының координацияләү органнары (штаблары) белән хезмәттәшлек итү, эчке эшләр органнарына (полиция) һәм башка хокук саклау органнарына җәмәгать тәртибен саклауда ярдәм итү мәсьәләләре буенча

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы халык дружиналары белән хезмәттәшлек итү;

б) Эчке эшләр органнарына (полиция) һәм башка хокук саклау органнарына жәмәгать тәртибен саклауда ярдәм итү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы халык дружиналары эшчәнлеген координацияләү белән бәйле мәсьәләләргә һәм тәкъдимнәргә карау;

в) халык дружиналары командирлары һәм аларның урынбасарлары танымлыларын рәсмиләштерүне, бирүне һәм алыштыруны тәмин итү;

г) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук массакүләм мәгълүмат чараларында хәбәрсез югалган затлар турында һәркемгә ачык мәгълүматны, аларның эзләнү урыны, хәбәрсез югалган затларны эзләү чаралары координаторларының контакт мәгълүматларын, нәтижәле эзләү өчен кирәкле башка һәркемгә ачык мәгълүматны урнаштыруны тәмин итү хәбәрсез югалган кешеләр;

д) Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре халык дружиналарының координацияләү органнары (штаблары) белән хезмәттәшлек итү;

е) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре халык дружиналарының координацияләү органнарыннан (штабларыннан) халык дружиналары командирларыннан халык дружиналарының эш нәтижәләре турында мәгълүмат сорау;

ж) жирле үзидарә органнарына хокук тәртибен ныгыту, халык дружиналарының эшен камилләштерү буенча тәкъдимнәр кертү;

з) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм хокук саклау органнарына үз бурычларын үтәгәндә аерылып торган халык дружиначыларын бүләкләү турында тәкъдимнәр жибәрү.

4. Район штабының вәкаләтләре

4.1. Район штабының үз компетенциясә чикләрендә:

а) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнарыннан, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында дәүләт хакимияте башкарма органнарының территориаль органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы составына керүче халык авыл жирлекләренә координацияләү органнарыннан (штабларыннан), халык дружиналарыннан, оешмаларыннан аңа йөкләнгән бурычларны үтәү өчен кирәкле белешмәләргә сорарга;

б) үз утырышларына Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында дәүләт хакимияте башкарма органнарының территориаль органнары, жирле үзидарә органнары, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре халык дружиналарының координацияләү органнары (штаблары) һәм

халык дружиналары вәкилләрен халык дружиналары эшчәнлегә турындагы мәсьәләләрне тикшергәндә чакырырга;

в) билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районында башкарма хакимиятнең территориаль органнары һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук халык дружиналарына йөкләнгән бурычларны гамәлгә ашыруда практик ярдәм күрсәтү өчен оешмаларның вазыйфай затларын һәм белгечләрен жәлеп итү;

г) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы составына керүче авыл жирлекләре халык дружиналарының координацияләү органнары (штаблары) эшчәнлеген камилләштерү буенча тәкъдимнәр жиберергә.

5. Район штабы эшчәнлеген оештыру

- 5.1. Район штабын штаб начальнигы житәкли, ул аның эшен оештыра.
- 5.2. Район штабы үз эшчәнлеген әлегә Нигезләмәгә һәм эш планына ярашлы рәвештә алып бара. Район штабының эш планы аның әгъзаларының тәкъдимнәре нигезендә бер елга төзелә һәм штаб начальнигы тарафыннан раслана.
- 5.3. Район штабы утырышлары кирәк булганда, эмма ярты елга бер тапкырдан да сирәгрәк үткәрелми.
- 5.4. Район штабы утырышларын район штабы начальнигы яки аның кушуы буенча аның урынбасары үткәрә.
- 5.5. Район штабы утырышы көн тәртибен район штабы секретаре чираттагы утырыш уздырылган көнгә ун көн кала эш планына ярашлы рәвештә төзи.
- 5.6. Район штабы утырышын үткәрү датасын һәм вакытын штаб начальнигы билгели, ул булмаганда штаб начальнигы урынбасары. Утырышның датасы һәм көн тәртибе турында район штабы әгъзалары район штабы секретаре тарафыннан чираттагы утырыш уздырылган көнгә кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.
- 5.7. Район штабы секретаре килгән материалларны жъя һәм гомумиләштерә, район штабы карары проектын төзи. Утырышлар үткәрү өчен материаллар һәм карар проекты район штабы секретаре тарафыннан район штабы начальнигына утырышның билгеләнгән көненә өч көн кала тапшырыла.
- 5.8. Район штабы утырышы, әгәр анда аның составының яртысыннан ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала.
- 5.9. Район штабы начальнигы, аның урынбасары, сәркатибе һәм район штабы әгъзалары утырышларда шәхсән катнашалар.
- 5.10. Район штабы карарлары ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә һәм, әгәр алар өчен утырышта катнашучы әгъзаларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала. Район штабы әгъзаларының тавышлары тигез булганда, утырышта рәислек итүченең тавышы хәлиткеч була.
- 5.11. Район штабы карары протокол белән рәсмиләштерелә һәм утырышта рәислек итүче һәм район штабы секретаре тарафыннан имзалана. Район штабы әгъзаларының аерым фикере язма рәвештә бирелә һәм район штабы карарына кушыла.
- 5.12. Район штабы документларын алып бару, саклау һәм куллану секретарь тарафыннан башкарыла.
- 5.13. Район штабы эшчәнлеген матди-техник яктан тәэмин итү Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.